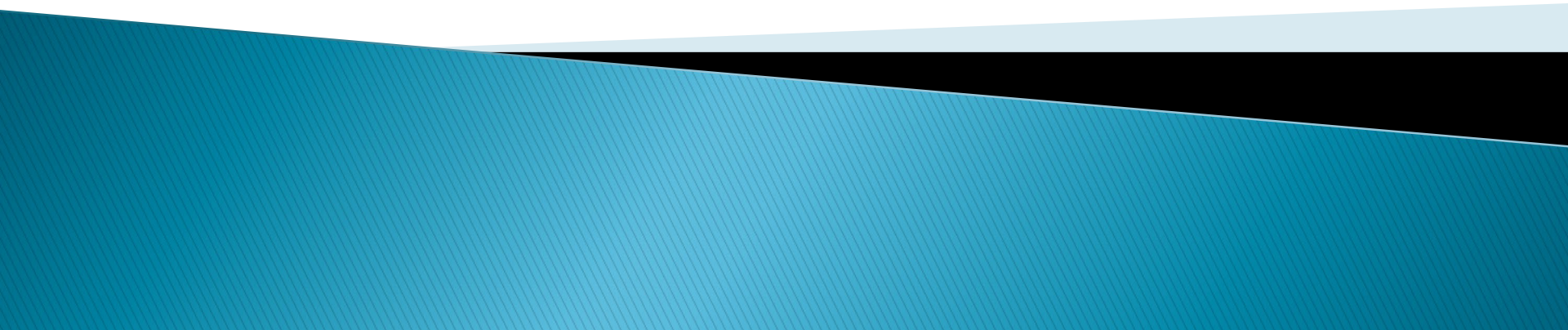

Pelastus?

Oulun hiippakunnan synodaalikokous

27.9.2022

Eero Huovinen

Pelastus on uskon ydinasia

- ▶ "Ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan sitä tuomitsemaan, vaan pelastamaan sen."
- ▶ Nikean tunnustus: Kristus astui alas taivaista "meidän pelastuksemme tähden"
- ▶ Piispainkokouksen mielestä pappien pitää miettiä pelastusta
- ▶ Kirkko on "pelastusarmeija"
- ▶ MUTTA

Kiinnostaako pelastus?

- ▶ Onko pelastus menneen talven lumia?
- ▶ Puhuuko kirkko asioista, jotka tänään ovat ihmisille tärkeitä?
- ▶ Vastaako kirkko kysymyksiin, joita ihmiset eivät enää tee?
- ▶ Tuonpuoleisuuden sijasta on puhuttava tämänpuoleisista, ei pidä paeta taivaaseen
- ▶ Sielun pelastuksen sijasta on pelastettava maailma
- ▶ Etiikka kiinnostaa, uskovaisuus ei

Onko kirkolla kosketuskohtaa?

- ▶ Kosketuskohta ihmisten elämään on kirkon ykköshaaste
- ▶ Kaksi erilaista ratkaisumallia:
- ▶ Alhaalta ei ole tietä pelastukseen eikä taivaaseen, armo on ihmiselle vieras todellisuus, armo kumoaa luonnon
- ▶ Jokainen ihminen on luonnostaan uskonnollinen, armo ei kumoa luontoa

Karl Barth

- ▶ Optimistinen uskonnollisuus oli umpikujassa
- ▶ 1800-luvun kulttuuriusko, natsien usko
- ▶ Mitään luonnollista kosketuskohtaa ihmisen ja Jumalan välillä ei ole
- ▶ Jumalan ja ihmisen ääretön laadullinen ero
- ▶ Jumala on taivaassa, ihminen maan päällä
- ▶ Pelastus tulee ”kohtisuoraan ylhäältä” kuin salama
- ▶ Jumalan läsnäolo on sitä, että hän ei ole läsnä
- ▶ Äärellinen ei voi sisältää ääretöntä

Friedrich Schleiermacher

- ▶ Valistuksen rationalismin kriitikko
- ▶ Uskontoteologian isä, "Puheita uskonnosta"
- ▶ Tietoisuus Jumalasta on osa ihmisen itsetajuisuutta
- ▶ Riippuvuuden tunne Jumalasta on tyypillistä monille eri uskonnoille
- ▶ Kristinusko on uskonnon kehittynein muoto, radikaalein pelastususkonto
- ▶ Pelastajahahmona Kristus ilmaisee täydesti sen, minkä ihminen aavistellen jo tietää
- ▶ Kirkon tulee elävöittää ja rakentaa ihmisen uskonnollisuutta
- ▶ ???

Olisiko kolmatta tietä?

- ▶ Barth ja Schleiermacher eivät riitä
- ▶ Jääkö Jumala taivaaseen?
- ▶ Unohtuuko luomisen teologia?
- ▶ Entä Kristuksen läsnäolo maailmassa?
- ▶ Luonnollisen uskonnollisuuden haaksirikot
- ▶ Syntyykö pelastus ihmisen sisältä?
- ▶ Onko Kristus esikuva vai Pelastaja?
- ▶ Kysytään oululaisilta

Mitä ihmiset tänään kysyvät?

- ▶ Mikä on ihmisen tärkein kysymys?
- ▶ Mieti vaistonvaraisesti
- ▶ Puhu itsesi kanssa kaksi minuuttia (hiljaa)

- ▶ Valitse yksi sana, joka mielestäsi kuvaa sitä, mikä on ihmisen keskeisin kysymys
- ▶ Valitsemasi sana voi kuvata ihmisen kaipuuta tai onnea

- ▶ Mene selaimella osoitteeseen: [menti.com](https://www.menti.com)
- ▶ Koodi: 7359 4710

Ihmisen tärkeimmät kysymykset

Eeron lista

- ▶ Omat kokemukset
- ▶ Synodaalikirjan hedelmät
- ▶ Kärsimys, sairaus, suru, yksinäisyys, köyhyys, syrjäytyminen, epäoikeudenmukaisuus, sota, kuolema
- ▶ Rakkaus, työ, rauha, ilo, mielekkyys, läheiset
- ▶ Riitänkö, kelpaanko, selviänpö?

Eeron lista

- ▶ Omat kokemukset
- ▶ Synodaalikirjan hedelmät
- ▶ Kärsimys, sairaus, suru, yksinäisyys, köyhyys, syrjäytyminen, epäoikeudenmukaisuus, sota, kuolema
- ▶ Rakkaus, työ, rauha, ilo, mielekkyys, läheiset
- ▶ Riitänkö, kelpaanko, selviänpö?

Kelpuuttamisoppi?

- ▶ Riitänkö? Kelpaanko? Hyväksytäänkö minut?
- ▶ Vanhurskauttamisoppi = kelpuuttamisoppi
- ▶ Kosketuskohta ihmisen toiveen ja Jumalan vastauksen välillä
- ▶ Vanhurskauttaminen ja pelastus
- ▶ Kelpaaminen ihmisten edessä ja Jumalan edessä
- ▶ Rakasta Jumalaa yli kaiken
- ▶ AIKAMATKA ATEENAAN

Paavalin asenne ja oppi (1)

- ▶ Barthin ja Schleiermacherin sijasta Paavali
- ▶ Ateenan ”epäjumalankuvat” saivat Paavalin ”kuohuksiin”
- ▶ Paavali ”keskusteli ja puhutteli joka päivä kaikkia, joita sattui tapaamaan”
- ▶ Paavalin puhe tuntui ”perin oudolta”
- ▶ ”Kaikesta näkee, että te tarkoin pidätte huolta jumalien palvonnasta”
- ▶ ”Juuri sitä, mitä te tuntemattanne palvotte, minä teille julistan”

Paavalin asenne ja oppi (2)

- ▶ Paavali toivoo, että ”ihmiset etsisivät Jumalaa ja kenties hapuillen löytäisivät hänet”
- ▶ ”Jumala ei ole kaukana yhdestäkään meistä”
- ▶ ”Meidän ei pidä luulla, että jumaluus olisi... kuin ihmisen mielikuvituksen tai taidon luomus”
- ▶ ”Tällaista tietämättömyyttä Jumala on pitkään sietänyt, mutta nyt sen aika on ohi: hän vaatii kaikkia ihmisiä kaikkialla tekemään parannuksen”

Vuoropuhelu ja julistus

- ▶ Valmius dialogiin ja Kristus–julistus eivät saa olla toistensa vastakohtia
- ▶ Lähimmäiskeskeinen asenne ja kirkon oppi kuuluvat yhteen
- ▶ Ole kohtelias ja ole uskollinen
- ▶ Ihmisten kunnioittaminen
- ▶ ja Kristuksen ainutlaatuisuus
- ▶ Miten molemmista voi pitää kiinni?
- ▶ + + +

Kädet ristiin

- ▶ Nouse seisomaan, hiljenny
- ▶ Pane kädet ristiin
- ▶ Tauko paikalla
- ▶ JATKETAAN HETKEN KULUTTUA

Viisi pointtia pelastuksesta

- ▶ 1. Mistä pelastetaan?
- ▶ 2. Mikä pelastetaan?
- ▶ 3. Muuttaako pelastus jotakin?
- ▶ 4. Kuka pelastaa?
- ▶ 5. Pappi pelastajana

1. Mistä pelastetaan?

- ▶ Pahasta, SKP ?
 - ▶ Pahan monet kasvot, musta ja valkoinen paha
 - ▶ Pahan yksilöllinen ja globaali valta
 - ▶ Pahan rakenteet
 - ▶ Paha minussa ja paha sinussa
 - ▶ Paha ja syyllisyys
 - ▶ Paha tässä elämässä ja tulevassa elämässä
-
- ▶ Voiko pahasta päästä vapaaksi?
 - ▶ Onko pelastus totta vai toive?

Käärme ja Kristus

- ▶ Rukoilijan peruskysymys:
- ▶ Pystyykö ja tahtooko Jumala pelastaa?
- ▶ Pelastaako Jumala syövältä, kärsimykseltä, sorrolta, vääryydeltä, kuolemalta?
- ▶ Caravaggio ja käärme
- ▶ Myrkky on poissa, mutta käärme kiemurtelee
- ▶ "Pelasta meidät pahan vallasta" (UT2020)
- ▶ Pelastus on totta jo nyt, mutta ei vielä

2. Mikä pelastetaan?

- ▶ Yksilön pelastus ja kokonaisvaltainen pelastus
- ▶ Kristus on koko maailman Vapahtaja
- ▶ Maailman ja kosmoksen pelastus
- ▶ Poliittisten pelastusteorioiden haaste
- ▶ Persoonallinen vastuu ja ihmisen sielu
- ▶ Miksi sielusta on vaikeaa puhua?
- ▶ Jumala tarttuu ihmisen sieluun
- ▶ Sielu on korva ja sydän
- ▶ Sielu ja koko ihminen
- ▶ Terve sielu terveessä ruumiissa

3. Muuttaako pelastus jotakin?

- ▶ Onko luterilaisuus joutilasta kristillisyyttä?
- ▶ Ei ansioita, entä hyvät teot ja uusi elämä?
- ▶ Oululainen löytö: Kristuksen läsnäolo vaikuttaa (Tuomo Mannermaa)
- ▶ Jumala julistaa vanhurskaaksi ja tekee vanhurskaaksi
- ▶ Entä – Pääsevätkö roistot ja riistäjät taivaaseen?
- ▶ Onko parannus edellytys taivaaseen pääsyle?

4. Kuka pelastaa?

- ▶ Jean Renoir, elokuvaohjaaja:
- ▶ Teatterissa tärkeintä ei ole Mitä eikä Miten, vaan Kuka
- ▶ **Tärkeintä pelastuksessa on, kuka pelastaa**
- ▶ Maailma on täynnä pelastajia
- ▶ Kilpailevat pelastajat (Olli-Pekka Vainio)
- ▶ Moraaliset, sosiaaliset ja poliittiset pelastajat
- ▶ Maailman yleisimmät ja kiehtovimmat epäjumalat
- ▶ Kaikkivoipaisuuden harha (Sini Mikkola)
- ▶ Jumalien striptease – Kuka on sinun Jumalasi?

Kenen kanssa?

- ▶ Mitä toivot, kun kuolema tulee lähelle?
- ▶ Sairas, kärsivä ja kuoleva ei halua olla yksin
- ▶ Läheisen läsnäolo
- ▶ Kodin kaipuu ja Jumalan ikävä
- ▶ Jumala on läsnä kärsimyksessä

Matti Sihvonen

- ▶ Kuopion piispa 1984–1996
- ▶ 3.8.2022 – 90 vuotta
- ▶ 21.8.2022 Saarna Alavan kirkossa
- ▶ Viides papinpuku
- ▶ Uudet vaatteet
- ▶ Matin kutsumus kahdessa minuutissa
- ▶ 29.8.2022 Kuolema

Tuhlaajaisä

- ▶ ”Isä näki hänet jo kaukaa, ja hänen sydäntään riipaisi. Hän juoksi poikaa vastaan, heittäytyi hänen kaulaansa ja suuteli häntä...
- ▶ Isä sanoi palvelijoilleen: ’Tuokaa äkkiä parhaat vaatteet ja antakaa hänelle sormus sormeen ja sandaalit jalkoihin. Ottakaa lihavaksi syötetty vasikka ja teurastakaa se. Nyt syödään ja juhlitaan! Poikani oli kuollut mutta heräsi eloon. Hän oli kadoksissa, mutta nyt hän on löytynyt.’ Niin he alkoivat juhlia.”

5. Pappi pelastajana

- ▶ Karl Barthin motto:
- ▶ ”Teologeina meidän pitää puhua Jumalasta.
- ▶ Mutta me olemme ihmisiä emmekä sellaisina voi puhua Jumalasta.
- ▶ Meidän tulee tietää molemmat, se, että meidän–pitää, ja se, että emme–voi,
- ▶ ja antaa juuri siten kunnia Jumalalle.
- ▶ Tämä on meidän ahdistuksemme.
- ▶ Kaikki muu on sen rinnalla lastenleikkiä.”

- ▶ Dominus vobiscum
- ▶ Herra olkoon teidän
kanssanne